

introdutori i un extens aparell de notes crítiques que comenten minuciosament els textos presentats aportant detallada i precisa informació contextual.

El volum en paper es va presentar el 18 de maig de 2016 a la Sala de la Caritat de la Biblioteca de Catalunya. L'acte fou un esdeveniment carregat de transcendència per si mateix. Els responsables de l'edició van explicar com havia estat el seu procés de treball i van mostrar-ne exemples dels resultats, i es va comptar amb la presència dels pertinents representats de la institució que acollia l'acte (Eugènia Serra, directora de la Biblioteca de Catalunya) i del segell editorial (Eulàlia Pagès, de Pagès Editors); però el que va transformar la trobada en una data especial fou el fet que es pogués comptar entre els assistents amb dos dels protagonistes dels enregistraments originals del doctor Colomines. Joaquim Carbó i Maria Clara Mir van poder escoltar quina havia estat la seva participació en un projecte de supervivència cultural fa més de cinquanta anys; tots dos van enregistrar una poètica i van llegir diversos poemes el maig de 1961. La intervenció de Joaquim Carbó va glossar de primera mà algunes de les vicissituds de l'època (finals de la dècada dels anys cinquanta i començaments dels anys seixanta) i va elogiar la feina i la figura de Joan Colomines, acompanyant el seu discurs d'acolorides anècdotes. Maria Clara Mir, per la seva banda, va explicar que des de fa relativament poc temps ha tornat a reprendre la tasca d'escriure versos, després de no haver-ho fet durant dècades, i que per tant no resulta errat considerar jove la seva poesia.

Val a dir que ambdós van agrair a títol personal la feina dels autors del volum, agraïment que fem extensiu de manera pública i generalitzada perquè la impecable investigació dels dos filòlegs contribueix com una baula més de la tradició a la voluntat de resistència cultural de Joan Colomines, fent-nos-la contemporània i viva, i a disposició lliure per a tots els ciutadans a través de la xarxa i en forma de llibre. Ens interessi més o menys la poesia catalana, convé agrair-los una feina d'una rellevància històrica que supera l'àmbit estrictament literari.

Anton NOT REIG
INS La Serra, Mollerussa

III CoHoqui «Mirades de la ciència sobre el temps. El cicle de la vida» (Universitat de Barcelona, Facultat de Filologia, 19 i 20 de maig de 2016). — Els dies 19 i 20 de maig de 2016 va tenir lloc a l'Aula Capella de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona el III CoHoqui «Mirades de la ciència sobre el temps», organitzat per José Enrique Gargallo amb la col·laboració de Maria-Reina Bastardas, Joan Fontana i Antonio Torres. Aquesta tercera edició estava dedicada al cicle de la vida.

En la inauguració, hi van intervenir el vicerector de comunicació i projecció, Pere J. Quetglas, el vicedegà de recerca i relacions internacionals, Javier Velaza, i l'organitzador, José Enrique Gargallo, que va presidir la taula de les ponències del matí. La ponència inaugural va anar a càrrec d'Alfonso Alegre Heitzmann, poeta i assagista, que va dissertar sobre «La palabra del bosque». Després d'una pausa-cafè es va reprendre la sessió amb Meritxell Blasco, professora de Filologia Semítica de la UB, que va tractar el tema d'«Els jueus i el cicle de la vida». L'últim convidat del matí va ser Jordi Caixàs, exprofessor de Literatura Universal de l'Escola Súnion, que va parlar de «Vides diverses en la ficció literària».

La sessió de la tarda va estar presidida per Joan Fonollosa i Antonio Torres. La primera a intervenir va ser Trinitat Cambras, professora de Fisiologia de la UB i especialista en Cronobiologia, amb la ponència «Els ritmes circadianis al llarg de la vida». Seguidament, Francesc Colom, membre del programa de Salut Mental de l'Hospital del Mar, va intentar, amb èxit, respondre a la pregunta: «Canvia la nostra forma d'emmalaltir amb el pas dels anys?». Després d'una pausa va intervenir el

convidat més jove del col·loqui, Robert Florido Llinàs, estudiant de Física i Matemàtiques a la UB, amb la ponència «Biologia matemàtica: modelant vida i natura». Joan Fonollosa, professor jubilat d'Organització d'Empreses de la UAB i la UPC i consultor d'empreses, va parlar sobre «La necessitat de la mort: el paper de vells i joves en l'evolució humana». Joan Fontana, professor de Filologia Romànica de la UB, va tancar la primera jornada del col·loqui amb la ponència «“Descansa en pau si a bodes et conviden”. Mort i miracles d'un pastor romanès».

Divendres al matí es va reprendre el col·loqui amb Carme Junyent, professora de Lingüística General de la UB i directora del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades, que va parlar d'«Els cicles de la vida de les llengües». Tot seguit Daniel López del Rincón, professor d'Història de l'Art de la UB, va tractar de la relació entre art i vida amb la conferència titulada «Arte y vida en el arte contemporáneo. Del arte de la tierra al bioarte». Després d'una pausa amb cafè per a tots els assistents es va reprendre la sessió amb Javier Martín Vide, professor de Geografia Física de la UB i climatòleg, amb la ponència «Bioclimatología humana. La termorregulación en tiempo frío y en tiempo cálido». La sessió matutina es va cloure amb Gerard Martínez Criado i Joaquim Arnau Querol, professors emèrits del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la UB. Van oferir la conferència «El ciclo de la vida en els éssers humans. Un enfocament biopsicosocial». Aquesta sessió de matí va ser presidida per Maria-Reina Bastardas.

A la tarda es va iniciar l'última sessió del col·loqui, presidida per José Enrique Gargallo. La primera ponència —que duia per títol «Des d'abans del bressol fins més enllà de la tomba. La mirada de l'antropologia en la vida dels altres»— va anar a càrrec de Josefina Roma, professora jubilada del Departament d'Antropologia de la UB. Seguidament Manuel Salvador Tarrasón, metge especialista en radiologia i doctor en medicina per la UB, va donar una visió diferent del cicle de la vida parlant de «La vida vista desde dentro. ¿Pronóstico cierto o equívoco?». Joan Vallès, membre del Grup de Recerca d'Etnobotànica de la UB, va presentar els fruits de la seva investigació amb la conferència titulada «Del bressol al taüt: etnobotànica del cicle de la vida a les terres catalanes».

En l'acte de cloenda d'aquesta edició, que va tenir lloc al Paranimf de la Universitat de Barcelona, hi van intervenir, en primer lloc, Maria Teresa Garcia, Comissionada per al Multilingüisme, que va presidir la sessió, i José Enrique Gargallo, que va anunciar que es publicaria en forma d'actes una selecció de les ponències dels tres col·loquis *Mirades de la ciència sobre el temps*. Acte seguit va presentar el professor Joan Veny i Clar, catedràtic emèrit de Filologia Catalana de la UB i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, que va pronunciar la conferència de clausura.

La ponència, titulada «En dir *era*, ja hem batut», versava sobre la història i la vida dels mots i va emocionar tot l'auditori. Després de Joan Veny va intervenir Maria Teresa Español, vicedegana de professorat, màsters i estudiants, i, finalment, va cedir la paraula a Joan Fonollosa, enginyer de formació, que, talment com Pompeu Fabra, va defensar la importància de l'estudi de la llengua i de la interdisciplinarietat, característica principal dels tres col·loquis «Mirades de la ciència sobre el temps».

Finalment, la coral Súnion va oferir un petit concert, que va acabar amb un *Gaudeamus igitur* entonat per tots els assistents.

Cal agrair, a més, la diligència dels col·laboradors, estudiants de Filologia de la UB i de la Universitat de Friburg de Brisgòvia que van contribuir a l'èxit del Col·loqui.

Eloi BELLÉS
Universitat de Barcelona
Gemma FERRER
Universitat de Barcelona